



Nro. 22.

A' FELS. R. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Septembernek 14. ik napján
1802-ik esztendőben.*

Helvétziai Respublika.

Talám egy országon sem hagyta a' Frantzia
révolutió kedvetlenebb következéseit, mint ezenn.
Az, a' mitől ott minden jó hazafiak félték, t. i. a'
hazafiak között való hadakozás, a' Helvétus se-
regek és az Unterwaldeniek között, a' múlt Aug.
28. dikán a' Rengg nevű passuson, nagy méreggel
el kezdődött. Az Unterwaldeniek a' Helvetus
seregeket, ezek pedig az Unterwaldenieket mond-
ják a' verontás' kezdőinek lenni. — Mind ezek-
ről pedig ilyen *Hadü Tudósításaink* érkeztek:

Luczern, Aug. 31. dikán. Itt olyan hír ter-
jedett vala el vagy két nappal ez előtt, hogy a'
Helvétus seregek az úgy nevezett Renggberg ne-

vü hegyet el foglalták, és az *Unterwaldeni* paraszatok, a' kik addig *Srazsán* ott állottak, elszaladtak légyen. Azonközben Aug. 29-dikén megérkezett a' Kurir a' bizonyos tudósítással, a' melly szerént az *Unterwaldeniek* Aug. 28-dikén reggel a' *Helvétus* seregeket a' *Renggergen* megtamadták, 's őket onnét feles vesztéssel lekergették, a' melly történet után a' *Helvétus* sereg vezére *Andermatt* és az *Országglószék* Helytartója *Keller*, ilyen *Proklamatziót* bocsátottak az *Uri*, *Schwytz*, és *Unterwalden* Kántonok lakosaikhoz: — „Polgarok! Az ellenségeskedés részetekelel kezdetett; a' *Rengg* hegyén vért ontottatok, még pedig abban a' izempillantatban, midőn az *Országglószék* még a' megengesztelődés eszközei által próbálta a' tsendességet helyreállítani. Annak minden következeleiről egyedül ti tartoztok felelni, a' mellyeknek el távoztathatásokra még tsak ez egy eszköz van hátra: Adjátok alája magatokat az *Országglószék* rendelkezésnek, a' melyre most újontan meghivattattatok. Fontoljátok meg, hogy mire határozzátok magatokat, 's hogy mitsoda következelei lehetnek annak reátok és az egész hazára nézve.“

Schwytz, Aug. 30-dikén. Minekutána a' *Helvétus* seregek a' *Renggen* lévő nevezetes passust a' hol tsak 8 *Unterwaldeniek* állottak őrizeten, el foglalták volna, ezzel meg nem elégedtek, hanem ide 's tova ki tsapván, pusztítani és pénzt fel tsikorni kezdettenek. Az *Unterwaldeni* Hadi Tanács harmadik versben is meg intette őket, hogy a' Kánton határát hagyják oda, külömben ő is kéntelen leszen az elkezdett ellenségeskedést ellenségeskedéssel tromfólni. Hanem a' *Helvétus* seregek, a' helyett hogy el távoztak volna, magokat még jobban befántzolták. Erre nézve az *Unterwaldeniek* 28-dikén napfeljötekor őket megtamadták, és egy oráig tartott tsatázás után

el kergették. Az Unterwaldeniek között csak 1 ember esett el, és 5 kapott sebet. Az ellenség vesztese, 72 elesetkből, sebesekből, és elfogattakból állott. Hogy az ellenlégeskedést a' Helvétus seregek (vagy jobban mondva az Országlószék' seregei, minthogy a' kitsiny Kánton béliek sem egyebek) kezdték el, szembe tűnő dolog: az Unterwaldeniek csak magukat oltalmazták, midőn elfoglaltatott passusokat visszavettek, &c.

Berna, Sept. 1-ső napján. A' kitsiny Kántonokkal való háborúnak szerentsétlen el kezdődéséről, ilyen tudósítást hozott ide egy Kurir a' Gen. *Andermatt* hadi szállásáról Luczernből: Az Unterwaldeniek egy bizonyos *Bachman* nevű Generálisnak vezérlése alatt ütöttek reá az Országlószék seregére. Ez szerint, fájdalom! közöttünk áll a' hazafi háború, a' Helvétusok a' Helvétusokkal verkednek, és egymást ellenlégnek nevezik. — Az Unterwaldeniek valami 600-an egy setét és esős éjjelnek fogadalmával a' Renggi passusnak háta megé kerülvén, azt el foglalták. Kapitány *Morrier*, a' ki szükséges vigyázokat kiállitani el mulatta volt, életével fizetett gondatlanságáért. Egyszerre három golyobisok érték. — *Appentzel* úgy jelentette magát ki, hogy ő is kélz eszen fel kelni a' régi Konstitutióért, a' melly mellett mind ez ideig boldog állapotja volt, és magát azon 4 Kántonokhoz tsatolja, a' mellyek forma szerént ellene szegeztek magokat az új Konstitutióznak, a' mellyek t. i. *Uri, Schwytz, Unterwalden és Glarus*. — Hasonlóra határozta már magát *Zug* is. — Egész Graubundban uralkodik, a' meghasonlás. — *Zürch* városa hajlandóságához sem bízik az Országlószék, melyre nézve katonafogot szállított bé oda.

Portugallia.

Lisabon, Augustus 16. dikán. A' Frantzia Követ Gen. *Lasnes*, hirtelen séggel és megbosz. szankodva idehagyta ezen fő várost, a' melly véletlen történetre nézve ilyen tudósítás adatott ki az Udvari újságban: — „Gen. *Lasnes* a' Frantzia Respublika rendkívül való és tellyes hatalmú Követje ezen Udvar a' folyó Aug. 10. dikén reggel, tsupán tsak a' maga tettzéséből, idehagyta, a' melly lépés annyival váratlanabb volt, minthogy ő hozzá ezen Udvar, a' Frantzia Respublikához viseltető jó hajlandóságának meg bizonyítása végett, egész figyelmetelleggel és betsüllettel viseltetet, és kiváltképpen minthogy a' két Státusok között mostan semmi olyan vetélkedés fenn nem forog, a' melly azon jó egygyetertéft leg kissebb tekintetben is megváltoztathatná, a' mellynek fenn állhatásán ezen Udvar a' maga részéről egész ereje szerént törekedik.“

Hasonló értelmű jelentés által adta hirül a' Portugalliai külfő dolgokra ügyelő Minister minden itt lévő külső Követeknek a' Gen. *Lasnes* véletlen történt elmenetelét, a' melly itt annyival nagyobb bámulásra és felindulásra szolgáltatott alkalmatosságot, minthogy minden tudja, melly meg különböztetett betsüllettel viseltetett ő hozzá és feleségéhez a' *Régens* Hertzeg, és melly sok és nagy ajándékokat adott nékik. — El távozásának okát nem tudhatni. Némelyek azt mondják, hogy egy titkos békefféges tikkelynek bétöltését sürgetvén a' *Régens* Hertzegnél, ez azt nem akarta volna telyesíteni, és a' Fr. Követ *Lasnes* azért ment volna el innét: de ez nem lehet; minthogy nyilván mondatik az Udvari hirdetésben, hogy mostan semmi féle vetélkedésnek tárgya nem volt a' két Státusok között. Mások személyes okát gondólják elmenetelének, és azt

mondják, hogy a' Lisabonni vámos tisztt némely portékákat, a' mellyek a' Gen. *Lasnes* számára vagy neve alatt oda érkeztek, meg akarta vizitálni, a' mellyért ő a' Politziai Minister ellen elégtételt kívánt és nem nyert volna, 's több e' félek. Elég, hogy Gen. *Lasnes*, a' ki egy isméretes kemény katona, a' Titoknokjával egygyütt, *Madrid* felé, a' felesége pedig, nem rég született kis fiatskájával egygyütt a' tengeren *London* felé, el utaztak innét *Lisabonból*.

Török Birodalom.

A' Frantzia Respublika és a' Fényes Porta között való békefféges kötés, még tsak a' múlt Jun. 25-dikén készült el Párisban: melyre nézve a' többek után ezt is méltó a' maga valóságában a' közönség eleibe terjesztenünk:

A' Frantzia Respublika és a' Fényes Porta között való vegső békefféges Alku.

A' Fr. Respublika' Első Konzúlja a' Frantzia nép' nevében, és a' fényes hatalmú Ottomanus Császár, azt a' békefféges és barátságos állapotot; a' melly ő közöttök eleitől fogva vólt, újonnan helyre állítani akarván, e' végre tellyes hatalmú Követjeiket, u. m. az Első Konzúl a' Fr. Resp. külső dolgokra ügyelő Ministerjét *Talleyrand* polgárt, a' Fényes Porta pedig *Esseid Mohamed Said Ghalib Effendit*, Titoktanátost és a' külső dolgok Igazgatóját, ki nevezték; kik is a' következendő tikkelyek felett egygyeztek meg.

1) Tzik. A' Fr. Respublika és a' Fényes Porta között, ennekutánna békefféges és barátság uralkodjék: és ennekutánna minden ellenségeskedések a' két Státusok között örökre szünnyenek meg.

2) Tzik. Azon kötések és egygyezések, a' mellyek ő közöttök a' hadakozás előtt fenn ál-

lott minden környülállásokat meg határoztak, újontan minden tekintetben álljanak lábra.

Ezeknek meg újittatások szerént, azon régi feltétellel meg egygyezölög, a' melly szerént a' Frantziáknak a' Török Birodalomban mind azokkal a' hasznokkal élniek lehetett, a' mellyekkel abban más Hatalmasságok élnek, meg engedi a' Porta ezéu alkalmatossággal, hogy a' Frantzia kereskedő hajók, a' Fr. Respublika zászlóival ennekutánna a' Fekete tengeren is, kétségbe hozhatatlan jussal és szabadsággal evezhessenek és ide 's tova járkálhassanak. Ennek felette azt is meg engededi a' Fényes Porta a' Fr. kereskedő hajóknak, hogy ezen tengerre való bé- és onnét való kivezések alkalmatossággal, 's közönlégesen minden tekintetben, a' mi a' szabad hajókazásra meg kívántathatik, mind azoknak a' nemzeteknek kereskedő hajóikhoz, a' mellyeknek ezen tengerre bé evezni szabadságok van, hasonló jussal birjanak.

A' Fényes Porta és a' Fr. Respublika közönléges megégygyezéssel hathatós eszközöket fognak elő venni, hogy azon tengerek, a' mellyeken mind kettőjöknek kereskedő hajóik evezni fognak, minden féle tengeri tolvajoktól megtisztíttassanak. — A' Fényes Porta különösen megígéri, hogy a' Frantzia kereskedő hajókat a' Fekete tengeren minden némü tengeri tolvajok ellen védelmezni fogja. Azonban a' Frantzia Respublika is bizonyossá teszi mind azok felől a' hasznok felől a' Török kereskedő hajókat az ő hozzá tartozó tengereken, a' melly hasznok felől ötét a' Porta ezen tikkelyben bizonyossá tette.

3) Tzik. Azon Török tartományokban, a' mellyek a' Fekete tengerrel határosok és szomszédosok, mind azokkal a' szabadságokkal és jussokkal birjon a' maga kereskedésire, és a' keres-

kedésrelügyelő Agenseire nézve, a' mellyekkel a' háború előtt az eddig való kötések szerént egyéb Török tartományokban birt.

4) Tzik. A' Fényes Porta mindent helybes hagy és ezen Kötésben újontan megerősít, a' mi az *Amiensi* Kötésben ő iránta elő fordúlt.

5) Tzik. A' Fényes Porta és a' Fr. Respublika költsönös kezességet vállalnak egymásnak, mostani birtokaiknak *integritássa* (egészsége) iránt.

6) Tzik. Egy különös Kommissió neveztetik ki, a' melly azon károknak illendő kipótolását intézi el Konstantinápolyban, a' melly károkat mind két Státus béli Agensek és személyek egyik a' másiknak Státusában a' háboru alatt vallottak.

7) Tzik. A' mi a' mind két Fél Státusaiban lévő vámokat illeti, ezek iránt a' régi egyezések állanak fenn addig, míg ezen tekintetben újabb kötés készülhet.

8) Tz. Ha a' két Státusokban még valahol hadi fogjak találta nának, ezek költsönösen minden válttság nélkül haza bortsáttatnak.

9) Tz. Minthogy a' Fényes Porta és a' Fr. Respublika ezen Kötés által arra tzeleznak, hogy magokat egyik a' másik Státusában oly kedvező lábra állítsák, a' mellyen ott mások állanak: erre vala nézt egymásnak a' magok Státusáikban mind azokkal a' jókkal való élhetést megígérik, a' mellyeket ott másoknak vagy már megengedtek, vagy még meg fognak engedni, éppen úgy, mintha mind ezek a' jók ezen Kötésben betű szerént fel jegyeztettek volna.

10) Tz. Ezen Kötés 80 napok alatt vagy ha lehet hamarább is helybehagyás által megerősítetvén, Párisban költsönösen tseréltették által.

Készült Párisban, a' Respublika 10-ik esztendejében Messidor 6-ikán, vagy 1217-ében

Saffernair 24 : dikén (1802 - ben, Jun. 25 : dikén)
 „Talleyrand.
 „Esseid Mohamed Said Ghalib Effendi.

Frantzia Respublika.

Az ólta, hogy *Bonaparte* hóltig való Konzulá tétetett, és a' Konstitutióban a' tudva lévő vátozások estek, a' Konzulokért való imátságban is változás esett. Ezekhez: *Domine salvam fac Rempublicam!* *Salvos, fac Consules!* még ex is oda adatott: *Domine salvum fac Napoleonem!*

A' Frantzia közönséges levelek igen nehez-
 telő ki fejezésekkel irtak közelébről az öreg Fr.
 Exminiter *Necker* ellen, azért, hogy ő Frantzia
 országok Politikai és Finantziái állapotjáról egy
 új munkát advan ki, ebben azt jovasólja a' Fran-
 tziáknak, hogy mostani Konstitutiójokat meg vál-
 toztatván, vagy mérféklett Monárkhiát, vagy
 pedig egy olyan Respublikai orizáglás' modját
 állítsanak fel, a' milyent ő jovasól nékiek, t. i.
 a' melly szerént 7 Direktorok és két Tanácsok
 lennének, és a' melly a' 3 : dik Respublikai elz-
 tendő belüöl nem sokban különbözne. — „Hogy
 juthat *Neckernek* elzibe (így szollanak ezen irók)
 az, hogy, 12 elztendőktől fogva lévén Frantzia
 orizágon kívül, és ennek Politikai állapotját tsak
 némely metterkedő emberek írásaikból olvasván,
 ilyen el vénült korában, ily rozsz projektomot
 tegyen, azon időben, midőn az ország, ennyi
 szenvedései után a' mostani Konstitutiójának ál-
 landóságába helyhezteni egész boldogságát?

Páris, Aug. 31 : dikén. — Az Első Konzul a'
 Frantzia Respublika béli Püspökök közzülsekak-
 nak Püspöki gyürüt ajándékozott azon nagy buz-
 góságoktak meg jutalmaztatásául, a' mellyel
 ezek a' meg esküdt és meg nem esküdt papok
 között való egygyellégnek helyre állittatásán mun-
 kálódtak, és azon megelégedésének kinyilatkoz-

tatásául, a' mellyet ő benne, ezeknek az ő más vallás béli Ekklesiákhoz meg bizonyított barátságos magokviseletek, gerjesztett fel. — Téli szál-
lású a *Versáliai* fenyves kastélyt választotta lakhel-
lyül az Első Konzul magának, azért, hogy jelenlété-
vel ezen pusztulásra hanyatlani kezdett vároft is
újra fel elevenithesse. — Egy végzést adtak ki
a' Konzulok, a' melly szerént a' Frantzia papság,
mind a' rendes katonai bé-irattatás mind a'
Testörzöi szolgálat alól kivéttetik.

Német Ország.

Itt következik a' Német Birodalom béli Di-
éta által az osztás dolgát illető tárgyaknak vég-
ső elnézésekre ki neveztetett Deputatzióban lévő
Cseh országi Vál. Fejedelemség béli Követnek
Schraut úrnak igen gyökeres jegyzése, a' mely-
ről a' közelebb ki jött M. K. 330-dik oldalán
igéret tétetett vala:

„Eö Cs. Kir. Felsége éppen mostan tudósit-
tatott az Orosz Cs. Udvar által azon nyilatkozta-
tásról, a' mellyet ezen Udvar és a' Frantzia Or-
száglószék, a' N. Birodalmi Diétalis Deputatzió-
nak eleibe terjesztettek. Sem eö Cs. Felségé-
nek sem a' N. Birodalmi Gyűlésnek nem lehet
semmit helyes okon szemére vetni. Több mint
9 hónapok elteltének, az ólta, hogy a' N. Biro-
dalom nevében tudtára adatott a' Frantzia or-
száglószéknek, az, hogy a' N. Birodalom béli Di-
étalis Deputatzió kineveztetett legyen, 's a' Fr.
Országlószék, a' maga részéről való Biztosnak ki-
nevezésére és a' dolgok el kezdődésinek ideje'
pontja felől való gondolatjának ki nyilatkoztatá-
sára, meg hivattatott. Hanem a' Frantzia Or-
száglószék részéről semmi válasz nem érkezett.
Éppen ily kevéssé nyerhette ki a' Párisban lévő
Cs. K. Követ a' Fr. Országlószéktől, hogy az
előintézetek végett általa meg igéretetett alkudo-

zárok, a' Császári udvarral, valamikor munkába
 vétetődhettek volna; mindenkori halogatódzás ál-
 tal halasztatott a' dolognak elővétettése. A' mi
 az Orosz Udvar által Párisban e' végre a' múlt
 esztendő vége felé ajánlatotott egygyütt való új
 alkudozásokat illeti; eö Felsége egész készséggel
 el fogadta ugyan ezen ajánlást; 's még is az eö
 Felsége ott lévő Követje sem ezen alkudozások-
 ra nem hivattatott, sem ezeknek kimenetelekről
 nem tudósított. A' dolgoknak ilyen módon
 való folyások után, nem lehet gondolni, hogy
 a' Diétai Deputátzió munkáinak eddig való el nem
 kezdődését, a' két közbenjáró Hatalmasságok,
 fundamentomosoknak találják arra, hogy e' mi-
 atti a' Császári Felső és a' Birodalom, mind a'
 Lünevillei Kötésnek alkúvó részeseik, rövidsége-
 get szenvedjenek az ezen pótozás munkáját
 és tökéletességre való vitettetését illétő jussok-
 ban. Sőt inkább meggyőződve vagyon a' felől
 eö Felsége tökéletesen, hogy ezen két Hatalmas-
 ságok, egy független Státusnak, a' milyen a' N.
 Birodalom, megbánthatatlan jussait, meg nem ta-
 gadják; a' mint erről eö Felsőének, a' Frántzia Mi-
 nister *Talleyrand* nyilvános kifejezései is hat-
 hatos bizonylágul szolgálhatnak, a' ki szórolszó-
 ra ilyen nyilatkozatást tett a' Párisban lévő Cs.
 Követ előtt: — „Bizonyosok lehetnek az urak,
 hogy mi az Orosz udvarral csak a' javaslandó
 fel tételek iránt egygyeztünk meg, a' melly tel-
 lyességgel nem valamely plánum, hanem csak
 tsupa projektum, a' mellyet mi oly véggel szán-
 dékozunk a' Diétalis Députátzió eleibe terjeszte-
 ni, hogy a' szerént ha lehet mindenek illendő
 képpen kielégíttethessenek. Csak tanátszó és nem
 parantsoló hangon való vagy kényszerítő szavak
 lesznek ezek, &c.“ — Ilyen bizodalommal lé-
 vén eö Császári Felsége, azt bizta az öfzfe gyü-
 lekezve lévő Diétalis Députátzióra, hogy a' Kö-

tés szerént való alkudozásokot a' Fr. Respublika tellyes hatalmú Biztossával az Orosz Császári közbenjárásnak tegedelmével kezdje el, és a' N. Birodalom nevében, eö Felsőségnek ezen közbenjáró két Hatalmasságokba helyheztetett bizodalmat, nyilatkozta ki."

Ugyan ezen alkalmatossággal a' mind két közbenjáró Hatalmasságok Követeiket is bizonyossá tette eö Felsőge a' pótolás' munkájának lehető siettségel való folytattatása felől.

Régensburgból, Augusztus 28 = dikán. A' Cs. Kir. Felsőg követezendő értelmű kijelentését terjesztette, Passau vidékének a' Császáriak által lett elfoglalása eránt, a' Német Birodalombeli Dieta eleibe:

, Midön eö Cs. K. Felsőge, a' minapában arról gondoskodott, hogy a' Német Országi Deputáció ülései, minden haladék nélkül elkezdődjenek: úgy reménylette, hogy ez által az Imperiumnak, mind Konstitúzióját, mind magában való felállhatását az egy formán veszedelmes végző ponttól (extrémité) mególtalmazhatja, úgy hogy Német Országban, annak tartományait, és birtokait illető fontos változások nem fognak lenni kisebbségére, sem az ez eránt való szabad alkudozásnak, sem azon elintézésnek, mellyre a' Lünevillei egygyellég ereje, és a' Nemzetek jussa szerént tsak a' Császárnak, és az Imperiumnak van jussa; végre azt reménylette Ö Csász. Felsőge, hogy ezen változások nem fognak tsupa előre tett katonai elfoglalás által végre hajtódni, holmi tsupa titkos, és magános egygyezéseknél fogva."

„De mind eddig sem lehetett a' Császári Felsőg olty szerentsés, hogy ezen Atyai, és buzgó tzéljait elérhetre vólna. Midön még Német Ország' végző sorsára nézve készített plánum, mind a' Császár eö Felsőge, mind a' Német Országi

Rendek előtt mély titokban voltak: már ekkor végre hajtódott némelly Északi Német Országban lévő tartományok' foglalása, mellyek a' felfő hatalom eltulajdonítása által forma szerént mások birtokába estek. "

„Más részről Déli, és Közép Német Országban, ugyan akkor, hasonló lépések tétettek az előre való foglalással, melly olly szélesen kiterjedt, hogy az, a' régibb egyességek szerént a' Toskánai Nagy Hertzeg számára kirendelt tartományokra is kiterjesztetett, úgy hogy e' miatt ezen tartományoknak másunnán való kipótolása, lehetlenné tevődött. "

„Végre azt is kényszerített eő Felső Felső meg hallani, hogy a' Palatinátusi számos seregek, az Inn vize folytában, és a' Passai vidéken öszve gyültek: azomban a' Passai Érsek, és Fejedelem is tudtára adta eő Császári Felső Felső az erőszakos béütés által fő városát és birtokait fenyegető veszedelmet, és kérte Ö Felső pártfogását. "

„Ö Császári Felső Felső eltökéllette ezek után magában, hogy ezen lépéseknek, mellyek Német Ország tekintetével, és hasznával meg nem egyeznek, eleit vegye, és ennél fogva a' N. Diétára rendelt Kommissáriusát, és a' Deputátzióra kirendelt Császári tellyes hatalmú Küldötjét, Báró Hügelten ezen részben megkivántató rendelkezéseivel Monachiumba küldje. Ezen Ministerre rá volt bízva, hogy a' legbarátságosabb móddal terjessze elő, hogy az efféle lépések, a' következő zürzavaroknak, és erőszak tételnek jelei, mellyek a' Császári Királyi Udvar kényszerítik arra, hogy a' szükséges, és hathatós rendelkezéseket tegye, a' Toskánai Nagy Hertzegnek, mind a' Frantzia Respublika által szentül ígért, mint a' Német Orzági Rendek által jóvá hagyott tartományainak bátorságban való helyheztesésé.

re. Báró Hügelre annak előterjesztése is bízódott, hogy a' két udvarok mind addig hagyjanak fel az előre való foglalással, míg a' Német Országai Diéta mindent rendbe nem szed. Ugyanekkor, az is bízódott ezen Küldötre, hogy a' Palatinátusi V. Fejedelmi Udvar eleibe terjeszse egy olty alkudozásnak elkezdődését, mellyben a' két fél kára pótolásának dolga forduljon elő, és barátságai módon intéződjön el, 's megígérte eo Császári Fellege, hogy a' V. Fejedelem Ház' hasznát tekintetbe fogja venni.,,

„De mind ezen előterjesztéseknek sem lett semmi foganatja. A' V. Fejedelmi Udvar nem állott arra rá, hogy csak három hétig is megtartóztassa magát a' foglalástól; sőt éppen ekkor, próbát tett a' Palatinátusi sereg, a' Csász. tartományok' határai nyilvánosságos megsértésével, a' Passaui vidék elfoglalására, és nem akart az említett Udvar letenni tovább' is efféle foglalásáról. —

„Midőn ezek a' történetek mind olyanok voltak, hogy a' Császári Kir. Felleg nyughatatlan-ságát megerősítették, sőt kettőztették, egyzersmind midőn híre futamodott annak is, hogy a' Palatinátusi sereg, minden órán bé nyomúl Passauba: nem halálzhatta Ő Felsege tovább, szükléggé tett előre való gondoskodásnál fogva, Passaunak, és az oda való Püspöklégnek elfoglalását, és pártfogása alá való vevését, és kényszerített a' Császári Felseg, hasonló eszközöz nyúlni Saltzburgra, és Berchtolsgadenre, mint az Austriával határos tartományokra néve is.“

„Nem mulatja el eö Cs. K. Fellege a' N. Országi Diétára öszve gyűlt Rendeket, nevezetesen a' Deputátzió tagjait ez eránt tudósítani, és egyzersmind kijelenteni, hogy a' nevezett három tartományokba bényomúlt seregeknek nyilván-ságosan megvan parantsolva, hogy sem az ed-

dig azokban volt igazgatásban, sem a' Birtokos Igazgatók jövedelmében semmi változást ne tegyenek; a' midőn tudja ugyan azt a' Császári Felleg, hogy az említett környüállások miatt szükséges ekképen bizonyosá tenni a' Toskánai Nagy Hertzeg kára kipótolását: mind az által még sem akarja, hogy a' Királyi Hertzeg addig birtokába jusson az említett tartományoknak, míg a' károk kipótolása dolga rendesen, és törvény szerént el nem dül "

Frankfurtból (a' Ménus mellől) Aug. 31 = d. kén. A' pótolás munkája, foly. A' Hellen - Darmstadti katonaság is minden órán meg fog indulni, hogy a' Landgrófnak jutott jószágokat el foglalja. — A' Nassaui Háznak ágai, nem küldenek a' nékiek jutott birtokoknak elfoglalásokra katonaságot, hanem csak Pátenseket függesztetnek ki azokban. — A' Moguntziai katonaság, a' melly még eddig a' Rénus jobb mejjékein itt: ott szállásokon volt, mindenütt rendelést vett, hogy Aschaffenburg felé gyülekezzen. — Nem messze Göttingához Nörten nevű Hannoveránus városban van egy *Collegiale* templom, a' melly a' Prussusnak jutott 's tölle már el is foglaltatott *Eichsfeldhez* tartozik. A' Prussus foglaló Biztosok tehát ezt is el foglalták volt Királyok izámára, és a' Prussus Sasokat fel rakták: hanem a' Hannoverai országglószék azokat le szedette.

Magyar Ország.

Posonból Septemb. 10 = ik napján. Az itt lévő Ország Gyűlése 7 = ikben a 32 = ik; és tegnap, a' 33 = ik ü.ését tartotta.

Kis Hontból Augustus 12 = ik napján. Azon útnak, melyet Tek. Hont Varm gyének örökös és Fő Ispánja, Nagy méltóságú Graf Koháry Ferencz Ho Excellenciája, Tek. Szepes Varmegye

határától, nevezetesen, annak Hranovítza nevű helységétől fogva, a' Vernathi, Telgardi, Sumiatzeri, és Murányi vidékeken a' Tiszóltzi Vasbányáig, tulajdon költségével készített vala, nagyobb tökéletetességre leendő vitele, és a' Jászártól 's Rimaszombattól hozó Commercialis útnak a' Zólyom Vármegyei Bánya városokig való ki nyújtása, és rész szerint a' Gömör és Kis Hont Vármegyei vasbányák productumainak, rész szerint a' kívántató elefégnek könnyebb módal való által vitetése végett, a' Csász. Királyi Besztercze Bányai Kamara, és a' Kiss = Honthi Kerület deputátusai, a' múlt Juliának 27 ik napján, Tiszólczon köz gyűlést tartván együtt tanácskoztak. Ezen alkmatossággal, Báró Schluga Ignác Ő Nagysága, és a' Cs. Kir. Besztercze bányai Kamarának Igazgatója, ezen Tek. Megyének igen érdemes All Ispánnnyával, Tekint. Kovács Antal Urral, és ezen Megyebéli nagy tudományú és tapasztalású Indzsinérrél, Tit. Theiler Urral egyetemben, azon egész útat meg járták, meg szemlélték, 's meg vizsgálták, és hogy az eddig járatlan, 's meredek köziklákon vivő veszedelmes útat, a' Solyom Vármegyei bánya városokig járhatókká, bátorságosokká, 's alkalmasokká tchessék, köz meg eggyezéssel azt végzették, hogy annak planirozására avagy meg egyenesítésére, kövel való ki rakására, földel és fővennyel való meg töltésére, napszámokat, iga vonó barmokat és szekereket a' Kiss = Honthi Nemes Districtus, a' közikláknak széllyel való hanyásokra, az út készítéshez meg kívántató eszközöknek, 's több éféleknek meg szerzésekre szükséges költséget pedig, úgymint 4000 forintokat a' Csász. Kir. Beszterczebányai Kamara szolgáltatassanak. Az azon gyűlésben tett intézetek szerint, valamint a' napi munkásoknak, úgy a' köziklákat széllyel hanyó bányászoknak, Augustus

